

Openingsrede van de Voorzitter, ir. D. Sikkel, gehouden op de 47e najaarsvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 8 oktober 1971 te Uithoorn

Dames en heren,

Namens het Bestuur heet ik u allen hartelijk welkom op onze 47e najaarsvergadering. In het bijzonder een woord van welkom aan onze nieuwe leden, voorzover deze hier aanwezig zijn: de heren ir. A. D. Verhoeff, ir. B. van Boven, H. van der Hoef ing., S. P. Visser, G. Kuipers en A. J. M. Jansen en de introducees: de heren K. Buwalda, A. G. W. Asschert, E. S. J. Schut, W. A. P. v. d. Klift, C. J. Veldhuijzen, W. Timmer, D. Kerkmeer en F. W. baron van Tuyll van Serooskerken.

Ons bereikte het droevige bericht dat ons lid ir. L. J. A. Braakenburg van Backum op jeugdige leeftijd is overleden. Ik verzoek u de overledene enige ogenblikken in stilte te gedenken.

In de voorjaarsvergadering mocht ik u de zienswijze van het bestuur mededelen ten aanzien van de mogelijkheden voor de uitbreiding van het bosareaal en mogelijk nieuwe kansen voor het particuliere bosbezit. Wij hebben daarbij gesteld dat wij ons zeer goed bewust waren dat grote verschuivingen in het grondgebruik zich slechts langzaam kunnen voltrekken en deel uit moeten maken van een landinrichtingsbeleid met een veelzijdige doelstelling.

Het is verheugend dat wij nu in de Memorie van Toelichting op de Rijksbegroting voor het dienstjaar 1972 in het hoofdstuk Landbouw en Visserij kunnen lezen, dat aan de landinrichting een grote plaats zal worden ingeruimd. Hiervan wordt o.m. het volgende gezegd:

"De ondergetekende is van mening, dat deze ontwikkeling van het platteland allereerst om een planologische begeleiding vraagt en voorts om een verantwoorde inrichting. Een inrichting ten behoeve van:

- "- een rationele en economisch verantwoorde agrarische bedrijfsvoering";

- "- een sociaal aanvaardbaar woon- en leefklimaat op het platteland;

- "- een maximaal medegebruik van het platteland door de gehele niet-agrarische bevolking, en
- het in stand houden van een zo gevarieerd mogelijk natuurlijk milieu".

In het beleidsprogramma voor de bosbouw dat door het Bosschap aangeboden werd aan de kabinetsformateur en aan de secretariaten van de Kamerfracties van de verschillende politieke partijen, werd

bijzondere aandacht geschonken aan de handhaving van de huidige gespreide eigendom.

Ook uw Bestuur toonde zich bezorgd omtrent de snelle achteruitgang van het percentage echt particulier bosbezit. In de Memorie van Toelichting staat hierover het volgende:

"Bij het overwegen van de wenselijkheid van aankoop zal door de ondergetekende een selectief beleid worden gevoerd. Voor het behoud van de Nederlandse bossen en natuurgebieden acht hij het van belang, dat de eigendom zoveel mogelijk gespreid blijft over particulieren, particuliere organisaties, gemeenten en de Staat".

Op 13 september jl. organiseerde het Bosschap een excursie voor leden van de Tweede Kamer naar het landgoed Den Treek - Henschoten. De aanwezige Kamerleden toonden veel belangstelling voor de bosbouwproblematiek. De voorzitter van het Bosschap bepleitte in zijn toespraak een aanpassing van de bosbijdrage aan het voortdurend stijgende kostenpeil. Voorts stelde hij dat het dringend noodzakelijk is dat de regeling wordt uitgebreid tot natuurterreinen. Het Bosschap heeft inmiddels een Commissie benoemd welke tot taak heeft terzake van deze problematiek te adviseren en ondermeer na te gaan of het gewenst en eventueel mogelijk is een differentiatie in de honorering aan te brengen naar gelang van de verleende diensten.

Op verzoek van uw Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur van het Bosschap besloten tot instelling van een Commissie, die tot taak krijgt richtlijnen voor een meerjarenprogramma voor de bosbouw op te stellen, waarbij in het bijzonder aan de uitbreiding van het bosareaal aandacht zal worden geschonken. Er is in Nederland behoefte aan een duidelijke conceptie van de gewenste bospolitiek. Hiervoor zou deze Commissie zeer goede diensten kunnen verlenen.

In het afgelopen voorjaar en zomer werd het natuurminnend publiek in Nederland weer eens opgeschrikt door enkele branden van grote omvang waarbij bijna 400 ha aan natuurschoon verloren ging, waarvan alleen al de schade aan de houtopstanden op ruim f 160.000,- wordt geschat. De grote schade voor de natuurwetenschap en de openluchtrecreatie is niet in geld uit te drukken. De enorme brand in 't Harde vorig jaar ligt ons nog vers in het geheugen. Het

Ministerie van Defensie heeft, ter voorkoming van een herhaling van de bosbrandcatastrofe thans uitgebreide beveiligingsmaatregelen genomen. In 1973 zal deze verbrande oppervlakte op het terrein van het Ministerie van Defensie zijn herbebost.

De doorstroming van de resultaten van het onderzoek in de bosbouw naar de praktijk laat nog te wensen over. Zo wordt bijvoorbeeld nog steeds zaad van groveden geïmporteerd terwijl het zaad van de aangewezen plusopstanden niet wordt geplukt.

Op verschillende plaatsen in het buitenland werd advies gevraagd aan het Bosbouwproefstation. In Zuid-Amerika ten behoeve van het bosbouwkundig onderzoek en het leiden en opleiden van personeel voor diverse projecten. In Italië werden proefvelden met nieuwe resistente en snel groeiende populierenklonen aangelegd ten behoeve van de lucifers- en papierindustrie. In Afrika werd deelgenomen aan een project van ILACO. In Frankrijk werd hulp gevraagd bij het aanleggen van zaadtuinen van douglas met materiaal uit de plusopstanden van Nederland.

Veel zorg baart de algemene achteruitgang van het bomenbestand in ons land. Dit komt onder andere tot uiting in het fijnsparensterven, watermerksiekte bij wilg, schade door zout en door luchtverontreiniging en door het woelen in de grond langs de wortels van laanbomen, waar steeds opnieuw sleuven opengaan voor het leggen van kabels en rioleringen.

Momenteel is er op het front van de EEG voor de bosbouw weinig te signaleren. Als de voortekenen niet bedriegen zal in het najaar met een herziening van Richtlijn IV het plan Mansholt weer in discussie komen. De Nederlandse bosbouw moet wat dit betreft diligent blijven. Het is gewenst dat de Integratiecommissie van het Bosschap nog meer dan voorheen het geval was, aandacht schenkt aan de mogelijkheden die een eventuele inwerkingtreding van deze Richtlijn opent zowel voor de bosbouw, de landschapsbouw als het natuurbehoud.

Volgens een recent FAO-rapport, wordt de toeneming van het toekomstige verbruik van houtproducten voor de jaren 1970-1980 als volgt geschat:

- gezaagd hout een totale stijging van 18%
- houten plaatmaterialen een stijging van totaal 69%
- papier en karton een stijging van 80%

Evenals vele andere industrietakken kampt de houtverwerkende industrie met conjuncturele moeilijkheden, hoofdzakelijk het gevolg van een tijdelijke overproductie. Dit soort moeilijkheden kan men periodiek speciaal verwachten bij industrieën met grote productie-eenheden. Dit geldt in onze sector dus vooral voor de papier- en platenindustrie.

Kenmerkend voor de markt in naald-industriehout is het feit dat de Duitse en Belgische spaanplaatfabrieken ruim zijn bevoorradet en dat de verwachte produktiestijging van spaanplaten grotendeels is uitgebleven. Gevolgen van deze situatie zijn, dat er aanzienlijke vertragingen in de afname zijn opge-

treden en dat de prijzen franco fabriek onder druk staan.

Een stabiliserende factor in de markt vormt het besluit van de Firma Van Gelder en Zonen om in 1972 een groter kwantum inlands hout af te nemen dan in 1971 reeds het geval was. Loofhout en industriehout wordt enigszins vertraagd afgenomen; evenwel zijn de vooruitzichten voor 1972 in kwantitatief opzicht niet onbevredigend.

Als gevolg van de terughoudendheid van de Overheid in het verlenen van opdrachten in de sector van water- en grondwerken wordt een geringere afzet van paalhout verwacht. Hoewel de zagerijen van inlands hout nog goed van orders zijn, is er niet voldoende zekerheid over continuering van de orderportefeuille.

Mede als gevolg van de gestegen lonen, kan voor het komende seizoen een lichte daling van de houtprijzen worden verwacht. Boscijneraar en handel kunnen beide bijdragen tot herstel van het evenwicht op de markt door bij het aanbieden en kopen van langhout de nodige behoedzaamheid in acht te nemen.

Continuïteit in de bedrijfsvoering in het bijzonder wat betreft de uitvoering van de geplande kap en de afname van het enkele jaren tevoren bestelde kwaliteitsplantsoen, zijn van grote betekenis voor de opbouw van een stabiele markt.

Op initiatief van de Vereniging van Houtimpregneer- en -inrichtingen in Nederland, kwam een maatlijst van rond-naaldhout gereed. Deze maatlijst die gepubliceerd werd in het juli/augustus-nummer van ons tijdschrift, is van veel belang in verband met de steeds stijgende loonkosten, de wens tot voorraadbeheersing en continuïteit in leveranties zowel voor houtproducent als voor houtgebruiker.

De lucht, bodem en waterverontreiniging heeft in Nederland verontrustende vormen aangenomen. Werkelijk afdoende maatregelen zijn vermoedelijk helaas pas op langere termijn te verwachten. De Contactcommissie vestigt in een nota "Werkgroep voor Natuurbehoud en Milieubeheer - waarom? hoe?" de aandacht op de aanslagen op het milieu die vooral regionaal van belang zijn, maar die in de landelijke planologie een ondergeschikte rol spelen, zoals gemeentelijke wegconstructies, verandering van bebouwing, zandafgravingen, vuilstortplaatsen enz. Het werk van de Contactcommissie wordt hierin gesteund door regionale werkgroepen.

Door de leden van de Werkgroep Bos in Stedelijke Gebieden van het Bosbouwproefstation is in de afgelopen jaren zeer veel werk verzet dat het karakter had van pioniersarbeid. Wij zijn daarom bijzonder verheugd dat wij vandaag na een aantal voordrachten over de bosbouw in stedelijke gebieden, onder leiding van de heren Sepers, Breman en Guldemond een excursie kunnen maken naar het Amsterdamse Bos en naar enkele proefvelden bij de Hornhaven en de Twiskepolder.

Na u een interessante maar bovenal een gezellige bijeenkomst te hebben toegewenst, verklaar ik hierbij de 47e najaarsvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging geopend.

Verslag van de najaarsbijeenkomst van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 8 oktober 1971

In Restaurant het "Rechthuis" te Uithoorn kwamen ruim 90 personen, leden en introducees, om 9.00 uur bijeen voor het bijwonen van de 47e najaarsvergadering en het aansluitende excursieprogramma gewijd aan bosbouw in stedelijke gebieden. De dag werd besloten met een diner in het "Rechthuis". In afwijking van de meer gebruikelijke gang van zaken werd de najaarsbijeenkomst niet op twee dagen gehouden, maar tot één dag beperkt.

De belangrijkste punten uit de vergadering waren:

- De heer ir. J. van den Burg berichtte namens de notulencommissie met de notulen van de algemene vergadering van 6 mei 1971 akkoord te gaan, behoudens enkele redactionele opmerkingen, waarover hij zich met de secretaris nader zal verstaan.
- In de nieuwe notulencommissie werden benoemd: De heren G. Bruggink ing., ir. A. Coops en ir. L. C. Geerling.
- Het aan alle leden toegezonden jaarverslag over 1970 werd ongewijzigd goedgekeurd.
- De begroting voor 1972 werd goedgekeurd. Voor het tijdschrift werd f 44.000,- aan uitgaven begroot op een totaal budget van f 59.300,-. Teneinde de uitgave van het tijdschrift op het huidige kwalitatieve en kwantitatieve peil te kunnen handhaven werden de contributies als volgt vastgesteld: minimum-donatie f 50,-, leden f 42,50 (vereniging f 10,-, tijdschrift f 32,50), abonnementen: binnenland f 37,50, buitenland f 42,50 en studerende f 27,50.
- Middels enkelvoudige kandidaatstelling werd in de bestuursvacature, ontstaan door het periodiek aftreden van ir. J. F. A. Molenaars, benoemd prof. ir. M. Bol.
- In verband met het overschrijden van de 70-jarige leeftijd kon het aftredende redactielid ir. F. W. Burger niet worden herbenoemd.
- Het tijdschrift verheugt zich in een groeiende belangstelling, tot uiting komend in een groei van de oplage. Deze heeft de 1000 exemplaren bereikt.

- Op 26 november 1971 zal de Studiekring een dag besteden aan de behandeling van het onderwerp "Organisatie van de plantsoenvoorziening".
- Met een stemuitslag: vóór 69, tegen 3, blanco 3 en ongeldig 3 werden met gekwalificeerde meerderheid de volgende heren tot het lidmaatschap toegelaten: A. G. W. Asschert, D. Kerkmeer, W. A. P. van der Klift, E. S. J. Schut ing., W. Timmer en C. J. Veldhuizen.
- Er werd een commissie ad hoc benoemd die een voorstel zal voorbereiden tot Statutenwijziging op artikel 6 (lidmaatschap). In deze commissie werden benoemd de heren drs. G. J. den Hartog, ir. E. P. L. Hessels, ir. A. A. C. van Leeuwen en ir. A. Stoffels.
- Voorjaar 1972 zal de algemene vergadering samenvallen met de in de provincie Groningen te houden Studiekringdag.
- Met het voornemen van het bestuur om in mei 1972 een 3-daagse excursie naar België te maken stemde de vergadering in. De kosten zullen ca. f 150,- per deelnemer bedragen; introducees zullen welkom zijn. Er werd een voorbereidingscommissie benoemd bestaande uit de heren ir. A. Stoffels, ir. J. F. A. Molenaars, ir. E. P. L. Hessels en ir. J. Sipkens.
- Naar aanleiding van vragen uit de vergadering deelde de voorzitter mee, dat het bestuur met betrekking tot de op handen zijnde reorganisatie bij het Ministerie van Landbouw ter kennis van het Boschap heeft gebracht, van oordeel te zijn, dat bosbeheer, landschapsbouw en natuurbehoud in één dienst - Staatsbosbeheer - dienen te blijven ondergebracht en dat er buiten eenheid van beheer dient te blijven. Desgevraagd deelde jhr. mr. J. A. W. van Tets van Goudriaan, voorzitter van het Boschap, ter vergadering mee, dat het Bestuur van het Boschap genoemd bestuursstandpunt onderschrijft en heeft uitgedragen.

Ir. J. Sipkens